

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 12216/ /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés ellen benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 227/2009. (VIII. 5.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz való jogot érintő részében

helyt adok,

minden egyéb tekintetben a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés *a*) pontjára, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Pest Megyei Rendőr-főkapitányság
- 4) Dunakeszi Rendőrkapitányság
- 5) Irrattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványa szerint 2009. március 20-án, 01 óra körüli időben Fót-Kisalag, Németh Kálmán úton haladt a Bokor utca irányába, amikor megállt mellette egy rendőrségi szolgálati személygépkocsi. A szolgálati személygépkocsiban utazó két rendőr a panaszost – elmondása szerint – igazoltatta anélkül, hogy annak célját közölték volna. Az igazoltatás céljára vonatkozó kifejezett kérdésére azt a választ kapta, hogy a személyigazolványa átadására szólították fel. Ezt követően közölték a panaszossal, hogy a ruházatát át fogják vizsgálni, ám ennek okát sem közölték, csak azt, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve, mert elszaporodott a betörés és a rablás a környéken. A panaszost felszólították, hogy a zsebeiből tegyen ki mindent a gépjármű motorháztetejére, majd az egyik intézkedő rendőr a panaszos térdhajlatába hátulról beletérdelt, ezzel kibillentve őt az egyensúlyából. Átnézték a panaszos zsebeinek tartalmát – melyekben Hatvannégy Vármegyés, Magyar Ellenállás matricák, és egy porvédő maszk volt található – majd megkérdezték, hogy ezeket miért hordja magánál. A panaszos elmondása szerint a rendőrök azt is „nehezményezték”, hogy Turulos kulcstartót hord magánál. Az intézkedés végétével a panaszost – állítása szerint – tiszteletlen hangnemben felszólították, hogy gyorsabban pakolja a dolgait.

A panaszos aznap 11 óra körüli időben a Fóti Rendőrőrsön panaszt kívánt tenni az intézkedés miatt, továbbá kérte az intézkedő rendőrök „adatainak közlését”. A rendőrőrsön e kérésének nem tettek eleget, az elhangzottakat nem foglalták jegyzőkönyvbe, hanem azt mondták neki, hogy megbeszéljük a rendőrökkel az esetet, ha ez így nem felel meg, akkor pedig tegyen panaszt.

A panaszos mindezeket emberi és alkotmányos jogai, valamint személyi szabadsághoz fűződő joga durva megsértésének tartja.

II.

Az eljárásban rendelkezésre álló dokumentumok az alábbiakat tartalmazzák:

A Dunakeszi Rendőrkapitányság vezetőjének 444-105/13/09. ált. számú átirata az ügygel kapcsolatban az alábbi tényeket rögzíti.

A panaszolt rendőri intézkedéssel kapcsolatban írásos dokumentum nem keletkezett. Az átirat tartalmazza az intézkedő rendőrök közérdekből nyilvános személyes adatait, tájékoztatást ad arról, hogy a „fokozott ellenőrzést” a Fóti Rendőrőrs parancsnoka által – az elszaporodott lopásokra és dolog elleni erőszakkal elkövetett lopásokra tekintettel – kiadott szóbeli utasítására hajtották végre az intézkedő rendőrök. Ennek során a feladatuk igazoltatás, az információs rendszerekben történő ellenőrzés, ruházat, csomag és jármű átvizsgálás elvégzése volt¹. A panaszos a rendőrőrsön történt bejelentés alkalmával közölte, hogy a

---

¹ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § - 31. §-ai alapján a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására

Panasztestületnél fog panasszal élni, és a panaszának írásba foglalásától többször is elzárkózott.

Az intézkedést foganatosító rendőrök a jelen közigazgatási eljárás során készített 13120/504833/2009/id. számú jelentésükben rögzítik, hogy a panaszban megjelölt helyen és időben igazoltatták a panaszost, illetve ruházatát, csomagját – egy oldaltáskát – átvizsgálták. Az intézkedést a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdték meg, melyet a panaszos nem viszonzott. Az intézkedő rendőrök jelvéyszáma és rendfokozati jelzése a bevetési ruhájukon jól láthatóan volt elhelyezve. A panaszos tollat kért és kapott a rendőröktől, mellyel saját papírjára ezen adataikat rögzítette. A panaszossal – aki több esetben próbálta „kioktatni” az intézkedés szabályaira a rendőröket – közölték az intézkedés okát. Az intézkedés során a panaszos azt mondta a rendőröknek, hogy a Magyar Gárda visszaállítja a Csendőrséget, majd az intézkedés végeztével köszönés nélkül távozott a helyszínről. A rendőrök jelentése kitér arra is, hogy a panaszos kioktató modorát nem viszonzva, kultúráltnak beszéltek vele. A ruházat átvizsgálása oly módon került végrehajtásra, hogy a panaszos kezét a szolgáti gépjármű motorháztetejére tették, lábait terpeszállásba helyezték és a jobb, illetve bal

---

kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

Az igazoltatás során rögzíteni kell - ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

A igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az igazoltatás során rögzített adatokat - kivéve, ha ezek büntető- vagy szabálysértési eljárásban kerülnek felhasználásra - az intézkedés befejezését követő száznyolcvanadik napon meg kell semmisíteni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az Rtv. 24. § (4) bekezdése szerinti igazoltatás során rögzített adatok 24. § (5) bekezdésében meghatározott törlési idejére.

E rendelkezés alkalmazásában személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni. A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

A Rendőrség e cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

kézzel történt átvizsgálás során az átvizsgálást végző rendőr a bal, illetve jobb lábával a panaszos lábát megtámasztotta önvédelemből.

A Fóti Rendőrőrs parancsnoka a jelen közigazgatási eljárás során készített 444-105/13/09.ált. számú jelentésében leírja, hogy a panaszos a panaszában megjelölt időben megjelent a rendőrőrsön a rendőri intézkedést sérelmezve, és közölte, hogy a Panasztestülethez fog fordulni. A panaszossal a rendőrőrsön ismét közölték az intézkedés okát, és többször felajánlották panaszának jegyzőkönyvbe foglalását, melyet ő következetesen azzal utasított el, hogy a Panasztestülethez fog fordulni. A panaszos zavaros elmondásában korábbi – Budapesten közte és más rendőrök között konkrétan meg nem nevezett tüntetésen kialakult – atrocitást is sérelmezett, majd közel egy óras ott tartózkodása végeztével, távozása közben ismét utalt a Panasztestületre.

III.

A panasz és a beszerzett okiratok alapján a döntésem alapjául az alábbi tényállást fogadtam el.

A panaszos 2009. március 20-án, 01 óra körüli időben Fót-Kisalag, Németh Kálmán úton haladt a Bokor utca irányába, amikor szolgálati gépjárművel szolgálatot teljesítő rendőrszolgálatos a panaszost személyazonosságának igazolására szólította fel, – fokozott ellenőrzés keretében, melynek célja az elszaporodott vagyron elleni bűncselekmények megelőzése – melynek a panaszos eleget tett. Ezt követően közölték a panaszossal, hogy ruházat és csomag átvizsgálást fognak vele szemben végrehajtani. A panaszost felszólították, hogy a zsebeiből, illetve oldaltáskájából tegyen ki mindent a gépjármű motorháztetejére, majd az egyik intézkedő rendőr – intézkedés taktikai fogást alkalmazva – a panaszos kezét a motorháztetőre tetette, lábait terpesz helyzetbe állította, és felső ruházatát átvizsgálta jobb és bal kézzel oly módon, hogy közben a panaszos mozgásának, magatartásának kontrollálása érdekében annak lábát hátulról megtámasztotta. A panaszos zsebeinek tartalmát átvizsgálták, jogsértésre utaló dolgot nem találtak nála, ezért az intézkedést követően szabadon távozhattott. Az intézkedő rendőrök jelvéyszámára rendfokozati jelzésük a bevetési ruhájukon jól láthatóan volt elhelyezve. A panaszos tollat kért és kapott a rendőröktől, mellyel saját papírjára ezen adataikat rögzítette.

A panaszos ugyanezen a napon 11.00 óra körüli időben megjelent a Fóti Rendőrőrsön, ahol közölte, hogy a Panasztestületnél panaszt terjeszt elő. A rendőrőrsön az elhangzottakat – többszöri kifejezett elzárkózása miatt – nem foglalták jegyzőkönyvbe.

Figyelmem kívül hagytam a tényállás megállapítása során a panaszosnak az intézkedés hangnemére, valamint a rendőrök jelvéyszámának láthatóságára, illetve a rendőrök adatainak megismerésére vonatkozó kijelentéseit, mivel azokat a rendőrök jelentései egybehangzóan cáfolják.

A Rendőrségről szóló törvényben foglalt rendelkezések alapján a panaszolt intézkedés jogalapját a területileg illetékes rendőri szerv vezetője által adott utasítás képezte (lásd: 1. sz. lábjegyzet), így az intézkedés jogalapját tekintve jogszerű, emellett szakszerű és – a megállapított tényállás alapján – kultúrált is volt.

Az intézkedő rendőrök szóbeli jelentési kötelezettségüknek eleget tettek, írásbeli jelentési kötelezettségük pedig a törvény alapján ebben az esetben nem állt fenn.

A éjszakai órákban, olyan intézkedési szituációban, amikor a rendőr a bűncselekmények megelőzése, felderítése érdekében foganatosít intézkedést, és az intézkedés alá vont személlyel szemben a biztonságos távolságon belül, közvetlen közletről kénytelen tevékenykedni (ruházat átvizsgálás során), jog és szakszerű eljárás a panaszos testének és mozgásának fokozott kontrollálása érdekében a tényállásban rögzített fogás alkalmazása.

Szintén jogszerű volt a panaszos oldaltáskájának helyszíni átvizsgálása oly módon, hogy annak kiürítésére szólították fel őt. Tekintettel arra, hogy jogsértésre utaló dolgot a panaszosnál nem találtak, az intézkedést a rendőrök befejezték, a panaszos szabadon távozhatott az intézkedés helyszínéről.

A panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát hátrányosan érintette az a rendőri magatartás, amikor a rendőrsőn a szóban előadott bejelentéséről – a hatályos belső norma kifejezett rendelkezése ellenére – nem készült feljegyzés².

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek az ügyre vonatkozó állásfoglalásában, az intézkedés szabályszerűségével, és az intézkedés során alkalmazott intézkedéstaktikai elem jogsértő voltával kapcsolatban tett megállapításával a jelen határozat indokolási részének III. pontjában kifejtettek alapján nem értek egyet.

---

² A közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás 6. pontja alapján a személyesen, szóban előadottakról feljegyzést, kérelemre jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv egy példányát - kérelmére - a bejelentőnek, panaszosnak át kell adni. Amennyiben nem az eljárásra jogosult szervnél terjesztették elő a bejelentést, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervhez történő átirányítás az állampolgárra indokolatlan költséget vagy egyéb terhet róna, úgy a jegyzőkönyvet fel kell venni, és gondoskodni kell az áttételről.

A Rendőrségnek továbbra is célja, hogy a jövőben az állampolgárok által benyújtott panaszok alapján kidolgozott testületi állásfoglalások figyelembevételével az intézkedések törvényessége, szakszerűsége, kulturáltsága folyamatosan javuljon.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés *a*) pontja valamint a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 24. § (1) és (2) bekezdései, 29-31§-ai, 92. § (1) bekezdése, a 93/A § (7) és (9) bekezdései;
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (4) bekezdése;
- A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 203. § (3) bekezdése.

A Rendőrség hatásköre és illetékessége a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdésének, valamint a 93/A. § (7) bekezdésének a rendelkezésein alapul.

Budapest, 2009. szeptember „, „

Dr. Bencze József r. altábornagy